

Komplex gondolkodást a zöld politikában

Minden új év várakozásokkal és fogadalmakkal kezdődik. Így van ez a környezetvédelem területén is, amely a hazai politika szándékai szerint 2008-ban a középpontba kerül. Mind magyar állampolgárként, mind pedig az élelmiszeripar munkaadói érdekképviselőjeként csak üdvözölni tudom ezt a törekvést. Mégis eközben legyen szabad a fenntartható fejlődés egy másik eleméről is szót ejteni, amelyről a mindennapi gyakorlatban csaknem mindig megfeledkezünk. Ez pedig a gazdasági pillér. Gazdaságunk jelenleg súlyos gondokkal küzd, s ezen belül az élelmiszeripar különösen kritikus időket él át. Nagyon remélem, hogy ebben a helyzetben 2008-ban a gazdasági szempontok megfelelő súllyal a helyükre kerülnek.

A kérdésnek számtalan vetülete van. Az egyik az, hogy a környezetvédelemre fordítandó kiadásokat társadalmi szinten szükséges optimalizálni. Azaz nem mindegy, hogy milyen környezetvédelmi követelményeket támasztunk magunk elé, illetve valóban törekszünk-e arra, hogy a ráfordítások és a környezeti előnyök egymással összhangban legyenek. Tehát ne állítsunk magunk elé olyan - akár indokoltnak is tekinthető - célokat, amelyek elérése aránytalanul nagy anyagi ráfordításokat igényel, és amelyeket fejlettségünk, versenyképességünk mai szintjén csak rendkívüli áldozatok árán tudunk előteremteni. Sajnos nagyon gyakran ennek az ellenkezője fordul elő!

Az élelmiszeriparban évek óta azt tapasztaljuk, hogy a környezetvédelmi követelményeket megfogalmazó, jóváhagyó vagy ellenőrző parlamenti, kormányzati vagy éppen hatósági szervek nem is mérlegelik az iparág teherbíró képességét. Pedig a magyar élelmiszeripar eredménytermelő-képessége évek óta rendkívül alacsony. 2006-ban az összes adózott eredmény mindössze 36 milliárd forint volt, a nettó árbevételnek mindössze 1,8 százaléka; az egész iparágé kevesebb, mint pl. a Magyar Suzukié.

Ilyen helyzetben az élelmiszeripar nevében szeretnénk elvárni, hogy a környezetvédelmi kormányzat mérlegelje a jelzett körülményeket, és intézkedéseiben vegye azokat figyelembe. Mik lehetnek ezek? Például csak olyan környezetvédelmi követelmények kitűzése, amelyekre sürgősen és elkerülhetetlenül szükség van. Sajnos egyáltalán nem ez a helyzet! Nyilvánvaló, hogy támogatni kell a környezetvédelmi fejlesztéseket, mint pl. a szennyvíztisztítási projekteket, vagy az állati hulladékok megsemmisítésének költségeit. Azonban komplex gondolkodásra is szükség volna: ne kelljen például az állattartó telepek állati ürülékét nagy távolságokra elszállítani, amikor a hasznosítás helyben is megoldható lenne. Szükség volna arra is, hogy értelmetlen szabályozásokat éveken keresztül ne tartsunk életben, mint pl. az italcsomagolásokra kivetett termékdíjat, amelyből az élelmiszeripari cégek három év alatt közel húszmilliárd forintot fizetettek be az államkasszába. Még mindig érvényben van egy olyan szabályozás, amelynek eltörlését valójában már több mint egy évvel, ezelőtt az EU Bizottság is kötelezettségzegési eljárás keretében kezdeményezte. Megfontolja-e valaki, hogy a kormányzat késői reagálása egyes környezetvédelmi kérdésekben az üzleti szféra számára mennyi vesztséget okoz? Mindez közvetlenül hat ki az élelmiszeripar versenyképességére és egzisztenciális létére, ezért a környezetvédelmi kormányzat empátiájára lenne szükség. Mert kérdezem: jó-e az nekünk magyar állampolgároknak, ha megvalósítunk költséges környezetvédelmi projekteket százmillió forintok ráfordításával, és aztán bezárjuk a gyárakat, ahol ezek megvalósultak. Ezek nem elvi példák. Számos élelmiszerüzemet lehetne megnevezni csak a legutóbbi két évben, ahol pontosan ezt történt.

A magam részéről azt várom 2008-tól, hogy mindezeket a szempontokat a törvényhozók, a zöld civilszervezetek és a törvényeket végrehajtók is mérlegeljék. Mert a jövő nemzedéke szükségleteinek kielégítéséhez szükség van a hazai élelmiszeriparra is. A termékeire és százezer ember foglalkoztatására is. De ezt együttesen kell akarni!

Élelmiszer-feldolgozók Országos Egyesülete